

Kreppan og børnini

Í gjár var altjóða mannarættindadagur. Eins og vanligur siður er so brendu eisini føroyingar henda dag livandi ljós í vindeygnum fyri at vísa samkenslu við samvitskufangum og øðrum, ið hava verið fyrri mannarættindabrotum runt um í heiminum. Í gjár var eisini stórt tiltak í Norðurlandahúsinum við tónleiki, framsýning um barnarættindi og pallborðsfundi, har barnarættindini vórðu viðgjørd í føroyskum ljósi. Nú eru vit partur av tí sokallaða upplýsta og rættliga ríka vesturheiminum. Tað fær ein at hugsa, at her hjá okkum er neyvan nógv at finnast at, tá talan er um rættindini hjá børnunum. Heldur leita tankar okkara til onnur lond langt burtur, har brot á mannarættindini eru hvønn dagskostur. Sjálvandi eiga vit at vísa samkenslu við teimum og tað er neyvan heldur nakar ivi um, at føroyingar hava altíð víst hjálpararbeiði í tilfaturkomnum londum stóran ans.

MEN ein tilfúkur dagur eigur sjálvandi eisini at fáa okkum til at taka í egnan barm og spyrja, hvussu stætt er við rættindunum og korunum hjá børnunum í Føroyum. Hóast partur av norðurlensku vælferðarsamfeløgnum, so eru vit í dag úti í eini álvarsligari kreppu, sum hevur við sær, at livifóturin má skerjast. Vitandi at tað í slíkum førum altíð vil vera ein spurningur um val - um prioritering - hvar tú skal skerja mest og hvar minst - so eigur ikki bert dagurin í gjár men hvør dagur at fáa okkum til at prioritera rætt, so børnini verða sum minst rakt av kreppuni.

HETTA kann ljóða lættari sagt enn gjørt. Men tað er sum sagt í veruleikanum ein spurningur um eina prioritering, sum vit øll - saman við okkara politikarum skulu gera. Vit mugu ansa eftir, at ikki tilvildarlígar og illa umhugsadar sparingar koma at raka børnini. Tí tað fer so sanniliga at koma okkum aftur um brekku. Tað er tí sera umráðandi, at vit ikki bert tendra ljós men veruliga seta ljóskastaran á framtíðar umstøðurnar hjá okkara børnum. Hesi eru ikki før fyri at tosa sína egnu sök. Onkur má tí vera at tala teirra sök og tað vilja heilt náttúrliga fyrst og fremst vera foreldur og avvarðandi. Men ikki minst politikarnir eiga at geva hesum gætur.

NÚ vil onkur siga, at her kann neyvan verða nakað av fýlast á, tí føroysk børn hava tað gott. Men hvussu við framtíðini! Hetta er ein áhugaverdur spurningur og vónandi kom væl burtur úr fundinum í gjárkvöldið. Tað er nevniliga sera umráðandi at taka slíkan spurning fram júst nú, tá samfelagið alt verður endavent við tí fyrri eygað at vita, hvar sparast kann.

VIT eiga at vera sera varin ikki at spara og skerja, har hetta ger umstøðurnar hjá okkara børnum verri. Í hesum sambandi er helst møgulegt at vísa á fleiri itøkilig mál, har sparingar og skerjingar raka børnini. Nú um dagarnar fingur vit at vita, at landsstýrið fyrribils hevur útsett stóðutakan til at seta ein avloysara fyrri einasta barnalæknan. Hetta hendir um somu tíð, sum sama landsstýrið ger av at seta ein yvirlækna í ortopedi við eitt av sjúkrahúsum. Spurningin um av-

loysara til barnalæknan kann ikki stóða takast til fyrr enn ein arbeiðsbólkur við serkønnum úr Danmark í komandi ári hevur viðgjørt allan bygnaðin í føroyska sjúkrahúsverkinum.

HETTA má sigast at vera ein lógin mannagongd. Hví skal tað ikki bera til at seta ein avloyara fyrri einasta barnalæknan, tá hesin jú longu stendur á figgarlóginum! Og hví skal hesin sum tann einasti skerjast burtur, longu áðrenn allur spurningurin um sjúkrahússparingarnar er viðgjørdur!!! Er ikki her talan um at ofra børnini og er ein slíkur spurningur tá ikki sera viðkomandi á einum degi, har korini hjá føroyskum børnum verða viðgjørd! Vit vita øll, at landsstýrið hevur onga lætta uppgávu, nú alt samfelagið má spara. Og vit skilja eisini, at øll øki í samfelagnum mugu taka sín part av hesi sparing. Men her er lyklaorðið aftur prioritering. Og her meta vit saman við teimum, sum hava mótmælt, at eingin avloysari er settur fyrri barnalæknan, at tað hevur prioriterað skeivt, við tí úrsliti, at tað møguliga eingin serlækni í barnasjúkum er í landinum komandi ár. Hvørja fakliga ráðgeving byggir landsstýrið stóðutakan sína til ikki at seta avloyara fyrri barnalæknan á - og hví skal henda sergreinin sum tann einasta viðgerast separat, tá ætlanin jú er, at allar sergreinarnar skulu undir luppini undir einum!

NÚ hevur landsstýrið boðað frá, at umrøddi arbeiðsbólkur skal kanna, hvussu uppgávubýtið skal vera millum tey trý

sjúkrahúsin, hvørjar sergreinir skulu vera á teimum einstøku sjúkrahúsum, hvørjar skulu niðurlæggast og hvørjar "flytast" til Danmarkar. Nú er ringt at vita, hvat hesi serkønu koma til, men tá talan er um umrødda serlækna í barnasjúkum, so vita vit, at hann hevði staðið ovast á ynskistanum hjá sjúkrahúsverkinum í mong ár, áðrenn hann loksins varð settur. Vit dugatí illa at ímynda okkum, at hesir serkønu fara at strika einasta barnalæknan og harvið sleppa børnunum uppá fjall.

TÁ landsstýrið nú so fegið vil hava serkønar í útlandinum at siga, um vit skulu hava eina barnalækna ella ikki, tá er tað rimuligt og náttúrligt - vegna hesi børn, sum jú ikki sjálv kunnu tala sína sök - at onkur setti fram spurningin teirra vegna: tá tit biðja aðrar taka stóðu til ein so týðandi spurningur sum okkara barnalækna, hví skulu hesir serkønu tá ikki eisini taka stóðu til, um tað er tvingandi neyðug at varðveita tey trý sjúkrahúsin á verandi støði! Hóast tað er ein politisk avgerð í Føroyum, at vit skulu hava trý verulig sjúkrahús, so átti bólkurinn av serkønnum, sum skal kanna sjúkrahússverknið at fingið litið upp í hendi ikki eina hálva men eina heila uppgávu, nevnliga at tikið alt sjúkrahússverknið sum so upp til umrøðu. Tað hevði rættvístgjørt kravið um eisini at kanna, um vit skulu hava ein barnalækna í Føroyum í framtíðini ella ikki.

Besti brennarin til okkara viðkvæma umhvørvi, -og samstundis oljusparandi

Statoil B-9 er okkara nýggjasti og mest nútímans oljubrennari.

Og nútímans verður hann tey næstu mongu árinum framyvir. Ótrúliga umhvørvisvinarligur. So umhvørvisvinarligar, at teir krævsnu týskaramir hava givið honum fremstu umhvørvisviðurkenningina: «Blaue Engel».

Royndur við framúr úrslitum á Teknologisk Institut í Danmark.

Tú veist at hann er har, men tú hoyrir hann nærur ikki. So ljóðveikur er hann! Oljusparandi og so mikið litil, at hann kann isetast allar hitaeindir.

Statoil B-9 er besta valið, tú kanst gera, um tú skalt hava nýggjan oljubrennara, -og restin av skipanini annars virkar sum hon skal.

STATOIL
Vit hava orku til alt